

Hajdúhadház Városi Önkormányzat Jegyzőjének
1/2006. (III.30.) sz. r e n d e l k e z é s e

**Hajdúhadház Városi Önkormányzat költségvetési szerveire vonatkozó egységes
számviteli rend kialakításáról**

Hajdúhadház Városi Önkormányzat Jegyzője a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. Tv. 140.§ (1) c./ pontjának felhatalmazása alapján az önkormányzat költségvetési szerveire vonatkozó egységes számviteli rendről az alábbi rendelkezést alkotja:

1. §

A rendelkezés hatálya kiterjed az önkormányzat valamennyi költségvetési szervére, azonban rendelkezéseit az önállóan gazdálkodó költségvetési szerveken keresztül kell végrehajtani, úgymint a Hajdúhadház Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala és a Hajdúhadház Városi Önkormányzat Városgondnoksága számviteli tevékenységén keresztül.

2. §

A szabályozás célja, hogy a Hajdúhadház Városi Önkormányzat valamennyi költségvetési szervének számviteli tevékenységénél ahol a Számviteli tv. és a végrehajtásáról szóló kormányrendelet a számviteli jogszabályok alkalmazása során választási lehetőséget enged, azokon a területeken egységesen kerüljön meghatározásra a szabályozás.

3.§

I. A Számviteli politika kialakításánál kötelezően alkalmazandó előírások:

1. A számviteli elszámolás és értékelés szempontjából az alábbiak veendők figyelembe:

a.) **A megbízható és valós összkép kialakítását lényegesen befolyásoló hiba: ha az alábbiakban részletezett jelentős összegű hibák és hibahatások összevont értéke a saját tőke és a tartalékok együttes értékét lényegesen megváltoztatja és emiatt a már közzétett – a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetre vonatkozó – adatok megtévesztőek.** Minden esetben megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibának kell tekinteni, ha a megállapítások következtében a hiba megállapításának évét megelőző költségvetési év mérlegében kimutatott saját tőke és tartalékok együttes értéke legalább 10%-al változik (nő vagy csökken) a Vhr. 5.§ 10. pontjában ismertetettek szerint.

- **Jelentős összegű hiba:** ha a hiba megállapításának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott költségvetési évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – a saját tőkét és tartalékokat növelő – csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött költségvetési és mérlegfőösszegének 2 %-át, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 %-a meghaladja a 100 millió Ft-ot, akkor a 100 millió Ft a Vhr.5.§ 8. pontja szerint.

- **Nem jelentős összegű hiba:** ha a hiba megállapításának évében, a különböző ellenőrzések során egy adott költségvetési évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – saját tőkét és tartalékokat növelő-csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba értékhatárát a Vhr. 5.§ 9. pontja szerint.
 - b.) A kis értékű (100 eft egyedi beszerzési érték alatti) tárgyi eszközök, vagyoni értékű jogok és szellemi termékek elszámolási módjának meghatározása: a 100 eft egyedi bekerülési érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek és kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értékét beszerzéskor egyösszegben el kell számolni dologi kiadásként.
 - c.) A terven felüli értékcsökkenést csak a javíthatatlanul megrongálódott tárgyi eszközöknél lehet elszámolni olyan mértékig, hogy azok a mérlegkészítéskor érvényes piaci nettó értéken szerepeljenek a nyilvántartásokban.
 - d.) A számviteli törvény 58.§-ának (5) bekezdése szerinti befektetett eszközök piaci értéken történő értékelése esetén az eszközök piaci értéke és könyv szerinti értéke közötti különbséget meghatározásánál jelentős összegű az eltérés, ha az eszközök év végi értékelése során a különbség meghaladja a bekerülési érték (azaz a nyilvántartásba vételi érték) 20%-át, vagy a 100 ezer Ft-ot. Ezt azonban csak a tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, valamint a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapíroknál kell átvezetni a nyilvántartásokon. Immateriális javak és tárgyi eszközök, valamint üzemeltetésre átadott eszközök esetében ugyanis nem kell év végén felmérni azok piaci értékét, így a nyilvántartási értékükhöz viszonyítható eltérés sem kerül megállapításra.
2. A számviteli politika keretébe tartozó egyéb kötelező szabályozások:
- a.) Az értékcsökkenés várható használati idő figyelembe vételével történő meghatározását a Vhr. 30.§ (5) bekezdésében engedélyezett lehetőség szerint nem kell alkalmazni.
 - b.) A beszerzett, illetve előállított immateriális javak és tárgyi eszközök üzembe helyezésének dokumentálásához a jelenlegi rendelkezés 1. számú mellékletét képező két oldalas üzembe helyezési okmányt kell kiállítani. Az üzembe helyezési okmányokról a jelenlegi rendelkezés 2. számú mellékletét képező nyilvántartást kell felfektetni és vezetni.
 - c.) A mérlegkészítés időpontjaként az adott költségvetési évet követő február 20-át jelölöm ki, mint olyan határidőt, ameddig az értékelési feladatokat el kell végezni és a helyesbítéseket át kell vezetni a könyvekben.
 - d.) A számviteli politika előírásait ki kell terjeszteni az önállóan gazdálkodó költségvetési szervekhez tartozó részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervekre. A Cigány Kisebbségi Önkormányzatra a Polgármesteri Hivatal szabályzatait kell alkalmazni és nem kell külön szabályzatokat készítenie sem.

A Cigány Kisebbségi Önkormányzat gazdálkodásának vertikális folyamataira (kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés, szakmai igazolás) vonatkozóan a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal kötött megállapodásban foglaltak az irányadóak.

- e.) A minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatos tevékenység kiadásait a dologi kiadások között kell elszámolni.
- f.) Az adós, a vevő által el nem ismert követelés rendezésének módja: A mérlegben csak elismert követelés mutatható ki. A követelések mérlegbe történő bevétele előtt az analitikát vezető dolgozó kötelessége az „egyenlegközlő levél” kiküldése, melyben közölni kell az adóssal/vevővel szemben fennálló követelésünket. Amennyiben az adós/vevő az egyenlegközlő levélre nem reagál, úgy azt elismertnek kell tekinteni. Amennyiben az adós/vevő írásban jelzi, hogy az általunk közölt követelést nem ismeri el, úgy az analitikus nyilvántartást vezető dolgozó köteles felkérni az ok megjelölésére. Ha a követelés összege vitatott, az analitikát vezető dolgozó feladata leellenőrizni a szolgáltatásnyújtás/termékértékesítés megtörténtét, a vevővel/adóssal az egyezsége javaslatot tenni. Az egyezségről jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek jóváhagyását önálló gazdálkodási jogkörű költségvetési szervként helyileg kell meghatározni. Amennyiben egyezés a követelésről nem jött létre, úgy az összes rendelkezésre álló bizonyítékot írásban át kell adni a Polgármesteri Hivatal jogászának (aljegyző), aki intézkedik a követelés peresítése felől. Az el nem ismert követelésekről külön naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetni az analitikus nyilvántartást vezető dolgozónak, melyben fel kell tüntetni az adós/vevő nevét, címét, a követelés összegét, esedékességét. Az el nem ismert követelést a rendezés, utólagos elismerés, vagy kedvező bírói döntés után a pénzügyi rendezésig a mérlegben kell kimutatni. A követelést elévülés, vagy elutasító bírói döntés után a nyilvántartásból ki kell vezetni. Év végén a kiegészítő mellékletben kell feltüntetni az el nem ismert követeléseket.

4. §

AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

1.1.1. Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke, fő alkotóelemei, módosító tételei

Az eszközök bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszközök megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az érintett eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az érintett eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az Sztv 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált

értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), és a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi továbbá az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- vagyonszerzési illeték,
- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó (csak tételes!),
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- a vásárolt vételi opció díja,
- az eszközök beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön
 - = felvétele előtt fizetett bankgarancia díja,
 - = szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,
 - = szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,
 - = felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, a raktárba történő beszállításig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat,
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszközök üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj, továbbá
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizahitel - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - árfolyam vesztesége,
- a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező, az előzőekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyed év végén állományba venni.

Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá

- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada.

A **bekerülési érték részét képező tételeket** (ideértve a számla alapján forintban kiegyenlített importbeszerzéseket is) a gazdasági esemény megtörténte után, **a pénzügyi rendezéskor kell számításba venni** a számlázott, a kivetett összegnek megfelelő fizetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de a számla, **a megfelelő bizonylat nem érkezett meg**, a fizetendő összeget az illetékes adóhatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét **a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyedév végén állományba venni**. Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

a.) A bekerülési érték részét képező elemek részletes tartalma

Belföldről történő vásárlás esetén

A beszerzési ár megállapításánál a levonható ÁFA nélküli számla szerinti árból kell kiindulni. A le nem vonható ÁFA függetlenül attól, hogy az eszköz, vagy az intézmény tevékenység jellege miatt nem vonható le, minden esetben része a bekerülési értéknek. Az ellenérték (árbevétel) arányában megosztandó és a megosztást követően le nem vonható ÁFA nem része a bekerülési értéknek. A vételárat korrigálni kell a konkrét eszközhöz kapcsolódó engedményekkel és felárakkal. Az utólag, forgalom alapján kapott, nem számlázott engedménnyel a bekerülési értéket nem lehet módosítani.

Külföldről (devizáért, valutáért) történő vásárlás esetén

Ha az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján a hivatal devizaszámlájáról devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizának a nyilvántartási árfolyamán átszámított forintértéke az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Amennyiben az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján forintért vásárolt valutában, devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizáért, valutáért ténylegesen fizetett forintérték az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Saját előállítású eszközök értéke vásárlás esetén

Saját előállítás esetén az eszközök bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költséget, amelyek

- az érintett eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerülnek,
- az előállítással szoros kapcsolatban vannak,
- az eszközre (termékre) mutatók alapján elszámolhatók.

Tárgyi eszközök között kell elszámolni az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz általunk biztosított

- vásárolt anyagok bekerülési értékét,
- a saját előállítású termékek, nyújtott szolgáltatások közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

A követelés fejében átvett eszközök bekerülési (beszerzési) értéke

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, a kiváltott követelés összegével azonos összegben kell nyilvántartásba venni.

Térítés nélkül átvett eszközök értéke

A térítésmentesen átvett eszközöket az átadó által közölt nyilvántartási értéken, legfeljebb azok piaci, forgalmi értékén kell a nyilvántartásba felvenni. Az átadó nyilvántartási értékének a bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbözetét kell tekinteni. Amennyiben az eszközök térítés nélküli átadás-átvétele azonos felügyeleti szerv alá tartozó államháztartási szervezetek között történik, az átvevő szervezetnek az adott eszközöket az átadó által közölt - az átadó könyveiben szereplő - bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszközök átadás időpontjáig - az átadónál időarányosan - elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

Többletként fellelt, ajándékként, hagyatékként kapott eszközök

A térítésmentes (társadalmi) munkával létrehozott eszközöket, továbbá az ajándékként, hagyatékként kapott és a többletként fellelt eszközöket az állományba vétel időpontja szerinti piaci, forgalmi értéken kell a könyvekbe felvenni.

b) A bekerülési értéket módosító tételek

Az a) pontban megjelölt összeget módosítani kell mindazokkal a tételekkel (összegekkel), amelyek az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerültek, és az eszközhöz egyedileg hozzá kapcsolhatók. Az eszközök beszerzéséhez közvetlenül hozzá kapcsolható tételként kell figyelembe venni a következőket:

- b/1) Az idegenek által végzett **szállítási és rakodási tevékenységet** a levonható ÁFA nélküli számla szerinti áron, a saját eszközökkel végzett szállítási és rakodási tevékenységet közvetlen költségen.
- b/2) Az egyedi eszközhöz kapcsolható **felárat**, melyek növelik az eszköz bekerülési értékét, valamint az egyedi eszközhöz kapcsolódó **engedményeket**, melyek csökkentik a bekerülési értéket. Nem lehet figyelembe venni a nem közvetlenül az eszközhöz kapcsolódó, nem számlázott engedményeket (rabatt, skonto).
- b/3) A **közvetítői díjakat, bizományi díjakat** az eszköz megszerzése érdekében számla alapján fizetett összegeket.
- b/4) A külföldről (import) történő beszerzések esetén felmerülő **vámot, vámkezelési díjat** a vámhatóság által kivetett összegben.
- b/5) A beszerzéshez kapcsolódó **adókat, fizetendő illetéket** abban az esetben, ha azokat a beszerzéskor kell fizetni, illetve ha a számla szerinti ár részét képezik.
- b/6) A bekerülési érték részét képező **vissza nem igényelhető ÁFA-t**.
- b/7) A tárgyi eszközhöz kapcsolódó **alapozási, szerelési költséget**, függetlenül attól, hogy azt az intézmény, vagy valamely más vállalkozás végezte.
- b/8) A tárgyi eszközzel kapcsolatban felmerült **üzembe helyezési költséget, a próbaüzemeltetés költségét**.
- b/9) Az időarányosan felmerült **biztosítási díjat**. Tárgyi eszközök esetében a biztosítási díjat az üzembe helyezésig terjedő időre kell figyelembe venni a bekerülési értékben. Az üzembe helyezést követően felmerült biztosítási díjat a dologi kiadások között kell elszámolni.

A tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik a beruházás tervezése, előkészítése, lebonyolítása, az új technológia elsajátítás (betanítás) díjai, azok közvetlen költségei.

1.1.2. A befektetett eszközök értékhelyesbítése

Az egyedi eszközök értékhelyesbítését, valamint az értékelési tartalék meghatározását minden költségvetési évben a mérleg fordulónapjával egyidejűleg el kell végezni. Hivatalunk élve a Vhr. 32 § (7) bekezdésében foglalt lehetőséggel, csak a tulajdoni részesedést jelentő befektetett pénzügyi eszközöknél alkalmaz értékhelyesbítést.

A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése

Az értékhelyesbítés megállapítása előtt, ha a mérlegkészítéskori piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket, és a tulajdonosi részesedést jelentő befektetésnél korábban már értékvesztés került elszámolásra, akkor először az értékvesztés visszaírásával kell növelni a

részesedés könyv szerinti értékét. Ezt követően egyedi eszközönként meg kell vizsgálni a könyv szerinti érték és a piaci érték eltérését, és ha az utóbbi jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a különbséget kell értékhelyesbítésként állományba venni.

A piaci érték megállapításáról - az információk pontos megjelölésével - eszközönkénti részletezettségben a számviteli politikában foglalt előírások szerint jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv elkészítésének határideje: minden évben február *hó 10 nap*.

1.2 Az eszközök mérlegteleineinek értékelése

1.2.1. Immateriális javak

1.2.1.1. Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéke

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke - a III/11. pontban leírtakra figyelemmel - a következőkből tevődik össze:

- a.) **A vagyoni értékű jogok bekerülési (beszerzési) értéke** a megszerzésükért fizetett összeg.
- b.) **A szellemi termékek bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke** az értük fizetett, Sztv.-ben meghatározott tartalmú ellenérték.

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell.

A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért az eszközök egyedi nyilvántartója *felelős*.

1.2.1.2. Az immateriális javak könyvviteli mérlegben szereplő értéke

Az immateriális javakat a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken, valamint az Sztv., és a szervezetünk számviteli politikája alapján megállapított értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

Az immateriális javakra adott előleget az átutalt - a levonható előzetesen felszámított forgalmi adót nem tartalmazó - összegben kell kimutatni.

1.2.2. Tárgyi eszközök

1.2.2.1. A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési illetve előállítási) értéke

A jelen szabályzat III/1.1. pontjaiban leírtakon túl:

- a tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges - és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett - tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön

számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő,

- a tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni
 - = a meglevő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá
 - = az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az Sztv. szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is), kivéve a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munkát.
 - = ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeg.
- Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési értékébe be kell számítani.
- Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egy-idejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem vesszük használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit a telek (földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegig. Az ezt meghaladó költségeket a megvalósuló beruházás (az épület, építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, kell.

A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért az eszközök egyedi nyilvántartója **felelős**.

1.2.2.2. A tárgyi eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A tárgyi eszközöket a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) érték, valamint a Korm. rendelet alapján megállapított értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

A beruházásra adott előleget az átutalt - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben kell kimutatni.

1.2.3. A befektetett pénzügyi eszközök

1.2.3.1. A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) értéke

A befektetett pénzügyi eszközöket a bekerülési (beszerzési) értékükön kell állományba (nyilvántartásba) venni.

A beszerzési érték a megszerzés módjától függően lehet

- a vételár,
- a csereszerződés szerinti érték,
- a kiváltott követelés könyv szerinti értéke,
- a felszámolási javaslat szerinti érték.

A gazdasági társaság(ok)ban tulajdoni részesedést jelentő befektetés (részvény, üzletrész, vagyoni betét) bekerülési (beszerzési) értéke az az összeg, amelyért azt szervezetünk megvásárolta.

Részletekben történő megvásárlás esetén a részvény, üzletrész beszerzési értéke a ténylegesen kifizetett összeg.

Ha szervezetünk a tulajdoni részesedést jelentő részvényekhez, üzletrészekhez, vagyoni betétéhez nem vásárlás útján jutott hozzá, akkor a társasági szerződésben (alapszabályban) meghatározott alapításkori, tőke emeléskori értéket kell beszerzési értéknek tekinteni, de csak akkor, ha szervezetünk

- a pénzbeli betétnek megfelelő eszközöket, valamint a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást rendelkezésre bocsátotta, illetve
- ezen eszközöket könyveiből kivezette.

A hitelviszonyt megtestesítő (kamatozó) értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a (vételár részét képező, tovább a kibocsátási okiratban, csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező) (felhalmozott) kamat összegét.

A kamat összegét működési kiadásként (kamattérletként) kell elszámolni.

A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell.

A bekerülési (beszerzési) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a közgazdasági irodavezető **felelős**.

1.2.3.2. A befektetett pénzügyi eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A könyvviteli mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt bekerülési értéken, illetve az Sztv., és szervezetünk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, illetve annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: minden év február 10.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a közgazdasági irodavezető **felelős**.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a jegyző **jogosult**.

1.2.4. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott eszközök

1.2.4.1. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott eszközök értéke

Az üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott eszközök értéke a tárgyi eszközök állományba vételekor megállapított - értékcsökkenéssel csökkentett - bekerülési (beszerzési, előállítási) érték.

1.2.4.2. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

Az üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott eszközöket a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) érték, valamint a Korm. rendelet alapján elszámolt értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

1.2.5. Követelések

A könyvviteli mérlegben követelésként kell kimutatni a jogszabályokban meghatározott és az államháztartás szervezte által előírt, de még ki nem egyenlített összegeket (*ide értve a helyi adók meg nem fizetéséből származó hátralékot is*), az államháztartás szervezete által teljesített, és az igénybe vevő által szerződésekből jogszerűen eredő, elfogadott, elismert termékek értékesítéséből és szolgáltatások nyújtásából származó - általános forgalmi adót is tartalmazó - pénzürtékben kifejezett fizetési igényeket, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, a tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékesítéséből származó követeléseket, valamint a rövid lejáratú kölcsönöket, visszterhesen átadott pénzeszközöket. A könyvviteli mérlegben a követelést az elfogadott, elismert összegben kell kimutatni.

1.2.5.1. Adósok, vevők minősítésének, értékelésének szempontjai

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

Az adósok és vevők után elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett	nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének a költségvetési évben, és a beszámolóképzítés időpontjáig	A követelés 20 %-a

	60 napon túl nem tett eleget	
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 120 napon túl nem tett eleget	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 180 napon túl nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

1.2.5.2. Jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének elvei

Abban az esetben, ha a vitatott (adó, illeték, bírság, hatósági díj) a követelés nem tekinthető jogerősnek, akkor a könyvviteli mérlegben nem szerepeltethető.

1.2.5.3. Vevő követelések dokumentumai, nyilvántartási rendje

Az áruszállítás, szolgáltatás nyújtás elismerése.

a) Áruszállítás esetén:

- ha szállítólevéllel történik a kiszállítás, akkor szállítólevél aláírása, vagy
- ha az áruval a számlát is viszik, akkor az átvétel igazolása a számlán történik.

b) Szolgáltatásnyújtás esetén:

- a megrendelt szolgáltatás teljesítésének igazolása a megrendelésen történik, vagy
- számlán igazolják a teljesítést, vagy
- a számla külön teljesítés igazolás alapján készül.

Követelések nyilvántartása:

A követelésekről analitikus nyilvántartás kell vezetni, az állományváltozást negyedévenként a számlarendben foglaltak szerint a főkönyvi könyvelésbe fel kell adni.

1.2.5.4. Kis összegű követelések meghatározásának szabályai

Kis összegű követelésnek kell tekinteni az Áht. 108.§-ának (4) bekezdése alapján a költségvetési törvényben meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést.

1.2.5.5. Követelések elismertetésének rendje

A követeléseket – akár belföldi, akár külföldi - a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha annak összege a kisösszegű követelés értékhatárát nem éri el.

1.2.5.6. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról. Az Áht. 108. §-ának (4) bekezdése alapján a kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell.

1.2.5.7. Behajthatatlan követelés

A Vhr. 5.§-ának 3. pontja szerint behajthatatlan az a követelés,

- a.) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi,
- b.) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyoni felosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- c.) a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott kisösszegű követelések tekintetében, amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez, vagy növeli a veszteséget), illetve amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található, és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,
- d.) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- e.) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A behajthatatlan követelés leírása nem minősül az Áht. 108.§.(2) bekezdése szerinti követelés elengedésnek.

1.2.5.8. Értékvesztés elszámolása év végén az adósok és vevők után

A vevő, az adós minősítése alapján a költségvetési év mérlegfordulója napján (december 31.) fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, a beruházási előlegként adott összegeket is, kivéve az aktív pénzügyi elszámolások között lévő követelésjellegű tételeket) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelések könyv szerinti értéke és a követelések várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A központi, a helyi adókkal és az adók módjára behajtható köztartozásokkal kapcsolatos követelések után az értékvesztést csoportosan kell elszámolni, az **1.2.5.1.** pontban meghatározott minősítési szempontok alapján. A többi követelést egyenként kell értékelní és szintén az **1.2.5.1.** pontban foglaltak szerint kell az értékvesztést elszámolni.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: február 10.

esetekben az analitikát rögzítő pénzügyi előadó a **felelős**.

1.2.5.9.. Egyszerűsített értékelési eljárás

Szervezetünk a központi (gépjárműadó) a helyi adók (magánszemélyek kommunális adója, vállalkozók kommunális adója, építményadó, iparüzési adó) az adók módjára behajtandó köztartozásokkal (mezőőri járulék, bírság, pótlék, gyermekgondozási díj stb) kapcsolatos követelések értékelését egyszerűsített értékelési eljárással végzi.

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések esetében az értékvesztés összegét negyedévenként kell megállapítani azzal, hogy az értékvetést, illetve annak visszairását tételesen nem kell megállapítani.

Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményeinek előző év(ek)re vonatkozó tapasztalati adatai alapján kell kialakítani.

A MÁK által biztosított „ONKA” program segítségével történik a gépjárműadó és az összes bevezetett helyi adó követelés után az értékvesztés összegének számítása.

A mezőőri járulék után az adóügyi ügyintéző, a gondozási díj után a az analitikát vezető dolgozó készíti el az értékvesztés elszámolására a javaslatot.

A javaslat elkészítése előtt év végén meg kell vizsgálni, hogy az 1.2.5.1 . pontban felsorolt minősítési kategóriákat illetve az ahhoz tételesen hozzárendelt százalékos mutatókat az elő év hátralékához és azokat a tapasztalat alapján megtérült követelésekhez viszonyítva kell e változtatni.

1.2.6. AZ ADÓS, A VEVŐ ÁLTAL EL NEM ISMERT KÖVETELÉS RENDEZÉSÉNEK MÓDJA:

A MÉRLEGBEN CSAK ELISMERT KÖVETELÉS MUTATHATÓ KI. A KÖVETELÉSEK MÉRLEGBE TÖRTÉNŐ BEVÉTELE ELŐTT AZ ANALITIKÁT VEZETŐ DOLGOZÓ KÖTELESSÉGE AZ „EGYENLEGKÖZLŐ LEVÉL” KIKÜLDÉSE, MELYBEN KÖZÖLNI KELL AZ ADÓSSAL/VEVŐVEL SZEMBEN FENNÁLLÓ KÖVETELÉSÜNKET. AMENNYIBEN AZ ADÓS/VEVŐ AZ EGYENLEGKÖZLŐ LEVÉLRE NEM REAGÁL, ÚGY AZT ELISMERTNEK TEKINTJÜK. AMENNYIBEN AZ ADÓS/VEVŐ ÍRÁSBAN JELZI, HOGY AZ ÁLTALUNK KÖZÖLT KÖVETELÉST NEM ISMERI EL, ÚGY AZ ANALITIKUS NYILVÁNTARTÁST VEZETŐ DOLGOZÓ FELKÉRI AZ OK MEGJELÖLÉSÉRE. HA A KÖVETELÉS ÖSSZEGE VITATOTT, AZ ANALITIKÁT VEZETŐ DOLGOZÓ FELADATA LEELLENŐRÍZNI A SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS /TERMÉKÉRTÉKESÍTÉS MEGTÖRTÉNTÉT, A VEVŐVEL/ADÓSSAL AZ EGYEZSÉGRE JAVASLATOT TENNI. AZ EGYEZSÉGRŐL JEGYZŐKÖNYVET KELL FELVENNI, MELYET A POLGÁRMESTERI HIVATAL RÉSZÉRŐL A POLGÁRMESTER HAGY JÓVÁ. AMENNYIBEN EGYEZSÉG A KÖVETELÉSRŐL NEM JÖTT LÉTRE, ÚGY AZ ÖSSZES RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ BIZONYÍTÉKOT ÍRÁSBAN ÁT KELL ADNI A POLGÁRMESTERI HIVATAL JOGÁSZÁNAK (ALJEGYZŐ), AKI INTÉZKEDIK A KÖVETELÉS PERESÍTÉSE FELŐL. AZ EL NEM ISMERT KÖVETELÉSEKRŐL KÜLÖN NAPRAKÉSZ ANALITIKUS NYILVÁNTARTÁST KELL VEZETNI AZ ANALITIKUS NYILVÁNTARTÁST VEZETŐ DOLGOZÓNAK, MELYBEN FEL KELL TÜNTETNI AZ ADÓS/VEVŐ NEVÉT, CÍMÉT, A KÖVETELÉS ÖSSZEGÉT, ESEDÉKESSÉGÉT. AZ EL NEM ISMERT KÖVETELÉST AZ UTÓLAGOS ELISMERÉS, VAGY KEDVEZŐ BÍRÓI DÖNTÉS UTÁN A PÉNZÜGYI RENDEZÉSIG A MÉRLEGBEN KELL KIMUTATNI. A KÖVETELÉST ELÉVÜLÉS, VAGY ELUTASÍTÓ BÍRÓI DÖNTÉS UTÁN A

NYILVÁNTARTÁSBÓL KI KELL VEZETNI. ÉV VÉGÉN A KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETBEN KELL FELTÜNTETNI AZ EL NEM ISMERT KÖVETELÉSEKET.

1.2.7. Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások

Az éves költségvetési beszámoló könyvviteli mérlegében kimutatott aktív pénzügyi elszámolások értékét az állományi számlák - leltárral alátámasztott - év végi záró egyenlegével azonos összegben kell kimutatni.

2. A források értékelésének általános szabályai

A saját tőkét, a tartalékot, a kötelezettséget a mérlegben könyvszerinti értéken kell kimutatni, a külföldi pénzügyi értékekre szóló kötelezettségek kivételével.

2.1. A mérlegben szereplő egyes források értékelése

2.1.1. Kötelezettségek értékelése (a külföldi pénzügyi értékekre szóló kötelezettségek kivételével)

- a.) A folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a könyvviteli mérlegben kimutatni:

- a fejlesztési hiteleket,
- a rövid lejáratú hiteleket.

A könyvviteli mérlegben kimutatásra kerülő összeg bizonylata a hitelt folyósító pénzügyi intézménynek a december 31-i állapotra vonatkozó bankkivonata, illetve egyenlegközlő levele.

- b.) A kötvénykibocsátáshoz kapcsolódó kötelezettségek összegét a kötvény tulajdonosoként vezetett analitikus nyilvántartás szerinti, a kötvénytulajdonosokkal szembeni tartozás (a kapott összeg és a törlesztő részletek különbözete) összegben kell a mérlegben szerepeltetni.

- c.) Jellegüknek megfelelően, ellenőrizve, a nyilvántartás szerinti értéken kell a mérlegben kimutatni:

- az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségeket,
- az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket.

- d.) Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, **általános forgalmi adót is tartalmazó, a mérleg fordulónapjáig esedékes kötelezettségeket** a szervezetünk által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az kiegyenlítésre nem került. Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség törvényi rendelkezés alapján elévült.

- e.) A hosszú lejáratú kötelezettségből a mérleg fordulónapját követő egy éven belül visszafizetendő törlesztéseket a rövid lejáratú egyéb kötelezettségek között **elkülönítetten kell kimutatni.**

2.1.2. Az egyéb passzív pénzügyi elszámolások értékelése

Az éves költségvetési beszámoló könyvviteli mérlegében kimutatott passzív pénzügyi elszámolások értékét az állományi számlák - leltárral alátámasztott - év végi záró egyenlegével azonos összegben kell kimutatni.

3. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek forint értékének meghatározása

A valutapénztárba bekerülő valutakészletet, a devizaszámlára kerülő devizát, a külföldi pénzürtékre szóló követelést, a befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt (együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó, *a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon* átszámított forintértéken kell a nyilvántartásba felvenni.

Ez alól kivétel a forintért vásárolt valuta és deviza, amelyet a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

Az előzőekben leírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha *a Magyar Nemzeti Bank által* nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani.

Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán (ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján) *a Magyar Nemzeti Bank által* jegyzett devizára átszámított értéket kell *a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamán* forintra átszámítani.

A könyvviteli mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzürtékre szóló - az értékvesztéssel, valamint a visszaírt értékvesztéssel módosított - minden követelést, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó, *a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon* átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérleg-fordulónapi értékelésből adódó különbözetnek a külföldi pénzürtékre szóló eszközökre, kötelezettségekre gyakorolt hatása jelentős.

Azt, hogy az értékelésből adódó különbözet jelentősnek minősül-e a szervezetünk számviteli politikájában leírtak alapján kell meghatározni.

A mérleg-fordulónapi értékelésből adódó különbözet megállapítása érdekében a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek mérleg-fordulónapi értékelését mindenképpen el kell végezni, meg kell állapítani a különbözetet (külön a külföldi pénzürtékre szóló eszközökre, külön az ilyen kötelezettségekre)!

A valutapénztárban lévő valutakészletnek, a devizaszámlán lévő devizának a költségvetési év mérleg-fordulónapjára vonatkozó értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti - jelentősnek minősített - különbözetet:

- amennyiben összevontan veszteség, egyenlegében az egyéb dologi kiadások között kell árfolyamveszteségként elszámolni,
- amennyiben összevontan nyereség, egyenlegében az egyéb bevételek között kell árfolyamnyereségként elszámolni.

A külföldi pénzürtékre szóló követeléseknek, befektetett pénzügyi eszközöknek, értékpapíroknak, illetve kötelezettségeknek a költségvetési év mérleg-fordulónapjára vonatkozó értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti - jelentősnek minősített - különbséget:

- amennyiben összevontan veszteség, egyenlegében a saját tőke csökkenéseként kell elszámolni,
- amennyiben összevontan nyereség, egyenlegében a saját tőke növekedéseként kell elszámolni.

5.§

A leltározással kapcsolatos feladatok

A vagyongazdálkodásról szóló 3/2006. I. 24. r. 5.§ (2) bek. alapján a két évente kötelezően elvégzendő mennyiségi leltárfelvételt minden páros évben kell elvégezni, azaz leghamarabb 2006. évről.

6.§

Értelmező rendelkezések

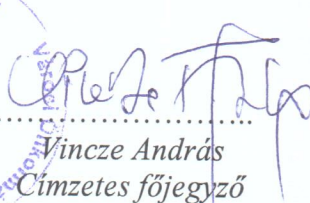
Ahol a szabályzat jegyzőt, vagy Közgazdasági Irodavezetőt ír, ott a Városgondnokságon a gazdasági vezetőt kell érteni.

7.§

Záró rendelkezések

Ezt a rendelkezést először a 2006. évi beszámoló elkészítése során kell alkalmazni.

Hajdúhadház, 2006. 03.30.

Vincze András
Címzetes főjegyző

A Városgondnokság részére 1 példát átvettem: 2006. 03. 31.

Fekete István